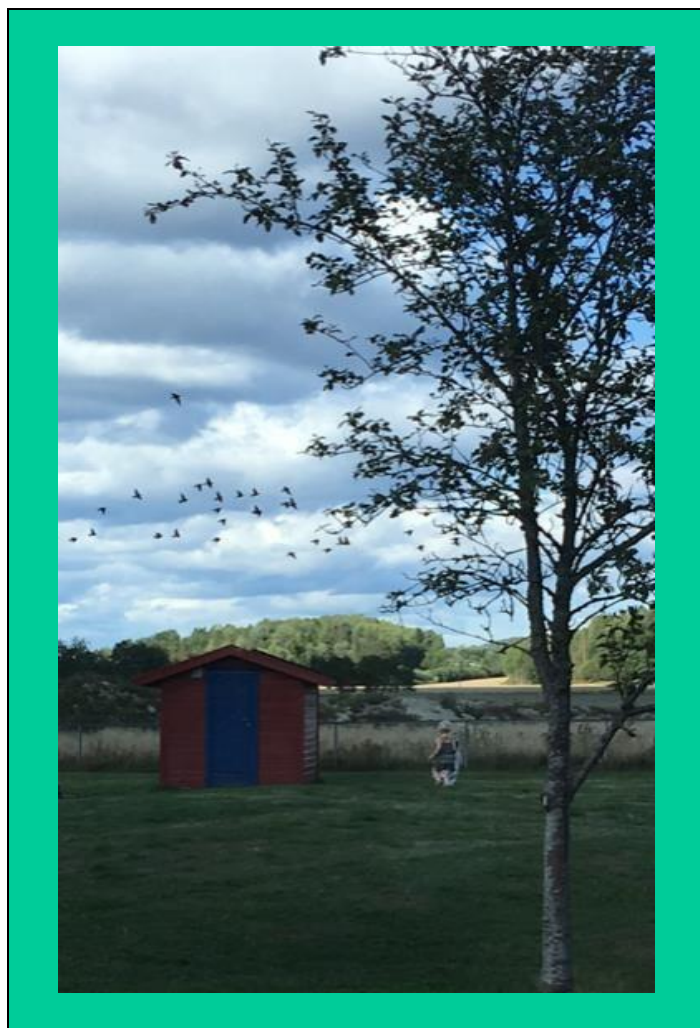

**TØNSBERG
KOMMUNE**
– *der barn ler*

ÅRSPLAN

REVETAL BARNEHAGE

Forord

Årsplanen for kommunale barnehagene i Tønsberg bygger på FNs barnekonvensjon, Barnehageloven og Rammeplan for barnehager. Videre bygger årsplanen på Tjenestestrategier for oppvekst og læring samt virksomhetsplanen for de kommunale barnehagene.

Rammeplanen er tydelig på hvilke nasjonale krav som stilles til barnehager, og den stiller også krav til hva den lokale årsplanen skal omhandle. Rammeplanen fokuserer særlig på de voksnes rolle og betydning; rollemodeller, kunnskaper, ferdigheter, holdninger og evne til refleksjon over egne verdier og handlinger. Barns rett til medvirkning er også sterkt vektlagt.

Formålsparagrafen går i korthet ut på at vi skal formidle grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon forankret i menneskerettighetene. I samarbeid og forståelse med hjemmet skal vi ivareta barns behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Videre har vi en Virksomhetsplan og Kompetanseplan (for personalet), Kvalitetsstandarder for barnehagen, Overordnet plan for ekstraordinær god kvalitetsutvikling i barnehager, skoler og PPT og SMART. Dessuten finnes det lokale planer for spesielle fagområder. Som et viktig supplement til årsplanen kommer månedsbrev som er en oppsummering av måneden, og orientering om kommende måned.

<https://www.fn.no/Om-FN/Avtaler/Menneskerettigheter/Barnekonvensjonen>

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64>

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan/>

Virksomhetsplanen gir følgende føringer:

- Alle barnehager skal ha kjennskap til barnekonvensjonen om barns rettigheter
- Alle barnehagene har satsninger som fremmer inkluderende felleskap hvor alle er med i et bredt mangfold
- Barnehagene skal jobbe langsiktig og systematisk over flere år
- De skal videreutvikle en kultur for erfaringsdeling og kompetansedeling
- Barnehagene skal utvikle grunnkompetansen for å ivareta alle barn i barnehagen

Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet, og skal dokumentere barnehagens valg og begrunnelser.

De kommunale barnehagene i Tønsberg har en årsplan følger kommuneplanens 4-årige handlingsdel. Årsplanen gjelder for kalenderåret. Den revideres årlig og fastsettes i Samarbeidsutvalget før den trer i kraft.

Barnehagene skal i tillegg utarbeide planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov.

Felles rutinebeskrivelser finnes i Kvalitetssystemet og annen aktuell informasjon finnes på Tønsberg kommunes hjemmeside under «Barnehage».

Vi har skrevet denne årsplanen med utgangspunkt i barnets beste og beskriver inngående hvordan vår pedagogiske arbeidsmåte har til hensikt å påvirke barnet ut fra sine forutsetninger, slik at det skal kunne mestre sin nåværende hverdag og får erfaringer som det kan støtte seg til seinere på skolen mm.

1.Barnehagens visjon- og verdigrunnlag

Tønsberg kommune har en felles visjon; «Der barn ler – sammen skaper vi en nytenkende, trygg og bærekraftig kommune». Alt arbeid i Tønsberg kommune skal preges av å skape tillit gjennom å være åpen, oppriktig og profesjonell.

1.1: Visjon; «Der barn ler – Sammen skaper vi en nytenkende, trygg og bærekraftig kommune».

Målsetningen vår er at alle barn skal være del av et trygt fellesskap hvor barn ler sammen. For å nå dette målet trenger barnet og dets foreldre å oppleve anerkjennelse, derfor ser vi etter fellesnevner i vårt mangfoldige fellesskap. Vi markerer blant annet nestekjærlighet i desember slik at vi kan samles på tvers av religiøse overbevisninger. Gjennom pynting av rundkjøringen ved Re helsehuset visualiserer vi vårt uttrykk mens vi sprer vårt budskap utenfor barnehagen. Vi ønsker å bidra til en kommune hvor innbyggere viser nestekjærlighet, derfor besøker vi også Re helsehuset og synger julesanger for beboerne der. Videre bidrar vi to ganger i året inn i prosjektet «Barn i byen» som jobber for å gjøre barn synlig i bybildet i Tønsberg og på Revetal, dette som samlende bidrag til felles glede.

1.2: Verdier

Vi skaper tillit gjennom å være åpne, oppriktige og profesjonelle. Vårt mandat tufter på ivaretagelse av barnets beste. I foreldresamarbeid har vi fokus på barnet basert på respekt for barnet som subjekt og dets rettigheter i tillegg til respekten for foreldre som nærmeste omsorgs personer og samarbeidspartnere med kunnskap om eget barn. Vi skaper trygghet og tillit ved å vise at vi vil barnet og foreldrene vel. Det gjør vi gjennom å ta barn og foreldre på alvor og ved at vi forteller foreldrene om våre pedagogiske måter å håndtere situasjoner på, slik at vi i dialog kan svare på spørsmål og gi veiledning. Vi møter foreldrene hver dag i garderoben og vi sender en melding til foreldrene når barnet for eksempel har hatt en vanskelig avskjed om morgenen. Videre forteller vi om barnets barnehagehverdag. Vi har fokus på å gi positive tilbakemeldinger, og vi forteller om eventuelle utfordringer på en konstruktiv måte. Når vi informerer om hendelser som er mindre heldige, gir vi ikke bare en beskrivelse av det vi så eller det som skjedde. Vi formidler også hva barnets intensjon og motivasjon var, hva som eventuelt er bakgrunn for liggende historien, samt hvordan vi har håndtert situasjonen og hvilke verktøy eller gode handlingsmåter barnet har fått med seg. I tillegg informerer vi om hva barnet trenger av oss voksne når det skal trene på å gjøre ting på nye måter (COS, Circle Of Security – se eget avsnitt). Vi ønsker å bidra til en varm, forutsigbar og støttende ramme rundt barnet.

1.3: Barnehagens pedagogiske plattform/pedagogiske grunnsyn

Vi møter barns følelser med anerkjennelse ved å lytte på det barnet sier og å ta det på alvor. Som empatisk handlende voksne lever vi oss inn i barnets opplevelser mens vi skaper tid og rom for omsorg og dialog. Vi hjelper barn til å sette ord på følelser og regulere følelser ved å vise interesse samt forståelse for barnets reaksjoner. Videre finner vi gjennom tillitsfull dialog frem til de gode handlingsmåter. Vi er tilstedeværende voksne som er innsiktsfulle, støttende og viser at vi bryr oss, slik at barn kan ta i bruk sine egne ressurser og oppleve mestring.

1.4: Barnehagens satsningsområde/prosjekt Flerspråklighet og flerkulturalitet

Hvem av oss er egentlig flerspråklig? Det er alle mennesker. Vi begynner livet uten verbalt språk og som små barn bruker vi gråt, øynene eller peking med fingrene til å gjøre oss forstått. Dette språket ligger i oss mennesker. Bortsett

fra det verbale språket som vi etter hvert tilegner oss kan vi, som små og senere som voksen, kommunisere ved bruk av estetiske uttrykk som rollespill (teater), forming (kunst), dans og sang som også er en naturlig deler av vår felles barnehagehverdag.

Videre har dagens digitale verden bidratt til at flere barn lærer engelsk parallelt med norsk. På samme måte som innvandre barn lærer norsk parallelt med morsmålet sitt. I tillegg lærer vi oss som oftest flere språk senere i livet. Å være kjent med eller kunne snakke flere språk, gjør det enklere å lære et annet språk i tillegg til morsmålet. Morsmålet er et viktig fundament for å lære seg et annet språk, vi oppfordrer derfor alle å snakke morsmål med sitt barn. Vi ser det som berikende for alle å fremheve et språklig mangfold. Nylig har vi begynt å bruke et digitalt verktøy (Polylino) med mange barnebøker på ulike språk, dette brukes i hverdagen og bidrar til inkludering mens det synliggjør vårt språklige mangfold.

Revetal barnehage kan oppfattes som en flerkulturell barnehage med barn fra ulike hjem, med ulike tradisjoner og ulike religioner. Dette gjelder barn som er født i Norge og barn som er født i et annet land. Videre har noen barn tilhørighet til flere ulike land, med som tidligere nevnt tilsvarende antall ulike språk å forholde seg til.

Vi har for noen år siden deltatt i et langvarig Mangfold prosjekt i regi av Fylkesmannen i Vestfold hvor vi inngikk et samarbeid med Universitetet i Sørøst-Norge. Gjennom dette prosjektet har vi jobbet for at flere barn og voksne

ser seg selv i dag som betydningsfulle bidragsytere i det flerspråklige mangfoldet, noe som bidrar til at vi fremhever ulikhet på en positiv måte og skaper et fruktbart grunnlag for god språkutvikling for alle. Erfaringene vi har gjort oss har resultert i en arbeidsmåte som etterstreber anerkjennelse av alle barn og voksnes flerspråklighet og vår felles flerkulturalitet.

Inkluderende fellesskap

Fra 2020 har vi deltatt i Statsforvalteren i Vestfold og Telemarks kompetanseprogram for barnehager. Temaet vi jobber med er «Inkluderende fellesskap» basert på vårt mandat, dette innebærer blant annet at vi aktivt skal legge til rette for barns utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Det gjør vi ved å utøve, undersøke og utvikle vår praksis hvor vi har som mål å skape en atmosfære preget av nær tilknytning, anerkjennelse og at alle barn opplever samhörighet med andre.

For å komme i en posisjon hvor vi kan lytte, støtte og bidra i barns hverdag er vi avhengig av en god relasjon til barnet. Med et bevist forhold til COS som arbeidsmåte skaper vi grunnlag for trygghet. For å kunne praktisere dette på en best mulig måte har vi fordypet oss i tema følelser, fordi følelser danner grunnlag for tilknytning (å føle seg i vare tatt og trygg i relasjon med andre) og egen identitet (følelsen av å være trygg i seg selv). Med andre ord vårt forhold til oss selv og andre. Derfor tar vi våre følelser og barnets følelser på alvor. I møte med barn skal vi kjenne våre egne følelser, vi skal kunne møte alle følelser barn har og vi skal hjelpe barn med å identifisere samt regulere følelsene sine. Slik

Ønsker vi å bidra til at barn skal få et solid fundament det kan støtte seg til når de skal fortsette sin videre vei inn i skolen og ut i verden.

Å skape trygghet krever forutsigbare rammer som forvaltes med et varmt hjerte. Vi skal anerkjenner barn og vite hvor barnet befinner seg i utviklingen, slik at vi i forkant kan forvalte rammeverket på en tydelig og omsorgsfull måte. Vi ser betydningen av å bruke humor, lek og moro som brobygger frem mot mestring. Våre forventninger til barn skal til enhver tid være oppnåelige. Det betyr at vi noen ganger må justere forventningene noe en sensitiv og autoritative voksen gjør, i kontrast til en autoritær voksen som ikke er følelsesmessig til stede eller lytter til barnet. Samtidig er det å være for ettergivende heller ikke fruktbart for barnets opplevelse av trygghet og forutsigbarhet. Her finnes hårfine balanser som krever en bevissthet om forventningene som stilles til oss voksne og barnet.

2. Barnehagens formål og innhold

2.1: Omsorg

Vi ønsker å møte hvert enkelt barn med åpenhet, varme og interesse. Omsorg skal prege alle situasjoner i barnehagehverdagen og vi voksne skal være nære, oppmerksomme og vare for hvordan barna har det. Vi voksne byr på oss selv og legger til rette for at trygge relasjoner kan vokse, videre er vi til støtte for utforskende lek og læring. Det ligger mye omsorg i å gi barn varierte utfordringer og rom for meningsfylte aktiviteter, men omsorg består også av å anerkjenne behovet for ro og hvile. Vi skal legge til rette for omsorgsfulle relasjoner og støtte barnets egne omsorgshandlinger. Mens vi har tydelige rammer og anerkjenne barnets styrker som er med på å fremme trivsel og livsmestring. God omsorg styrker barns forutsetninger for å utvikle tillit til seg selv og andre. Å gi barn mulighet til å gi og ta imot omsorg, er selve grunnlaget for utviklingen av sosial kompetanse og et viktig bidrag i ett livslangt læringsperspektiv.

Livsmestring, Livsglede og COS

I Tønsberg kommune har vi ekstra fokus på at barna skal oppleve livsmestring og livsglede. Barnehagen skal hjelpe hvert enkelt barn å bli robust og selvstendig

nok til å møte livet og de utfordringer livet har å by på. Dette gjør vi best gjennom et godt samarbeid med hjemmet.

Videre forholder vi oss til kunnskap om Circle of Security (COS) som illustrerer viktigheten av voksen bevissthet rundt relasjonen det har med barnet. Familiehuset i kommunen gir kurs til å styrke relasjonen mellom barn/foreldre, dette tilbudet kan hjelpe til å bygge en god grunnmur for relasjonen dere skal ha gjennom hele livet.

2.2: Lek

Leken har en sentral plass i barnehagen og lekens egenverdi skal anerkjennes. Leken er en arena hvor barn i samhandling utvikler læring, sosiale ferdigheter og språk. Barnehagen skal berike leken og den voksne har en spesielt viktig rolle for å legge til rette for at leken skal kunne inkludere flere barn. Vi jobber for å skape rom som er innbydende for barns lek og som kan gi en kreativ, magisk og lekende hverdag. Gjennom lek bidrar vi til at det enkelte barn får oppleve glede, humor, spenning, nysgjerrighet, engasjement, vennskap og fellesskap.

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan/barnehagens-formal-oginnhold/lek/>

Vi er deltagende voksne i lek som kan bidra til at flere barn får delta i leken mens vi kan være «limet» som holder leken i gang. Samtidig som vi utvikler leken slik at den er utfordrende, pedagogisk berikende og gir mening for barnet.

2.3: Danning

Gjennom å by på en lekende hverdag hvor barn tar i bruk sin undring, nysgjerrighet og utforskende væremåte får barn anledning til å jobbe målrettet med å gi mening til den verden de er en del av. På denne måten bygger barn relasjoner til omgivelsene og andre mennesker.

Ved å gi barn anledning til å være aktiv deltagende i hverdagsbeslutninger på det individuelle og på fellesskapsplan blir det satt i en situasjon hvor både kritisk og etisk refleksjon er påkrevd. Disse ferdigheter er viktig å inneha for å kunne fungere som en ansvarlig deltager i et demokratisk fellesskap. For at barnet kan oppleve tilhørighet til samfunnet og verden, skal vi legge til rette for at barn kan gjenkjenne og skape sin identitet gjennom å oppleve mangfoldig kultur og natur.

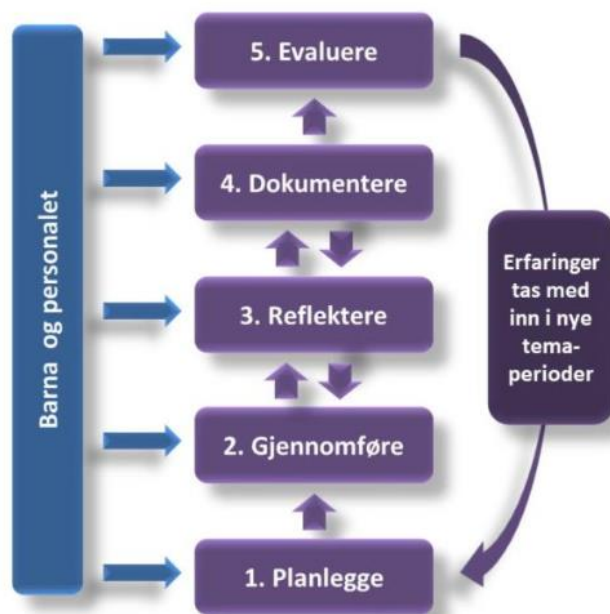

2.4: Læring

Læring starter ut fra nysgjerrighet som spire og vokser gjennom en prosess til kunnskap. Når barnet er nysgjerrig lurert det på noe bestemt og vil finne svar, gjennom samspill med andre og omgivelsene kan denne læringen blir til. Læring er en bevegelse som begynner et sted i barnets forståelse. Samtidig har all lært kunnskap en sammenheng i sin opprinnelse. Når barnet lærer bruker det sin kreativitet til å se mulighetene i virkeligheten, ut fra den kunnskapen det eier. I denne lekne utforskning av muligheter er initiativene preget av det barnet har forstått av verden så langt. Videre kan den forståelsen eller kunnskapen barnet nå har fortløpende endre seg, igjen og igjen som en vedvarende bevegelse i progresjon.

«Det er når vi gjør noe sammen at vi blir trygge på hverandre. Det er gjennom å bruke kroppen, tanken, øynene, ørene, fingrene og tærne at barn blir kjent med verden, med andre mennesker – store og små – og med seg selv i verden. Barnas jobb er nettopp dette; å oppdage verden rundt seg, hva de kan foreta seg der, hvordan de kan påvirke omgivelsene sine og selv bli påvirket i møter med omverden, og gjennom det utforske seg selv, sine evner og muligheter» Kari Carlsen, professor ved USN

Prosesser i prosjektarbeid (Marianne Undheim, 2021)

Prosjektarbeid

Ved å være nær barna ser vi deres interesser, behov og omgivelser. Disse observasjoner tar vi utgangspunkt i når vi planlegger tema for lek, læring og prosjektarbeid på avdelingen. Små gnister kan være til inspirasjon for små (ad-hoc) og større (planlagte) prosjekter. Vi ser etter «noe» vi kan samles om, i større eller mindre grupper. Vi legger til rett for å oppdage mer om bestemte tema, mens utforskningsmuligheter ligger rundt oss. Gjennom kreative prosesser med barn tilrettelegger og utvikler vi avdelingens rom. Vi voksne skaper magiske rom på avdelingen og supplere med materiell, bøker og aktiviteter som skaper anledninger for at barnets uttrykk skal komme til synet eller blir hørt.

Pedagogisk dokumentasjon informerer om barnets opplevelser og prosesser, dets læring og den pedagogiske verdien barnets erfaringer byr på. Samtidig fordyper vi oss i vår egen rolle som inkluderende og kommuniserende.

Barn samler inn kunnskap og dersom det er rom for å bruke den nye kunnskapen vil barnet gjerne vise den frem. Barnet ønsker å delta og by på seg selv, derfor er det viktig at vi tilbyr en variert hverdag hvor ulike kunnskaper kan komme frem, dette gjør vi gjennom prosjektarbeid. Gjennom dialog eller lek med andre får barnet blant annet undret seg og brukt kunnskapen sin sammen med andre. Samtidig får barnet brukt sin helt personlige stemme, som gjør at det blir sett, hørt og inkludert – det vil si anerkjent. Å lære er en grunnleggende og viktig ferdighet i skolen, mens vi som mennesker støtter oss til læring gjennom hele livet.

3.0: Medvirkning:

3.1: Barns medvirkning:

Barns medvirkning illustrerer barnets påvirkningskraft i eget liv, gjennom valg innenfor rammer som er tilpasset modenhet. Med andre ord skaper vi voksne rom og rammer hvor barn kan bidra med reelle valg og innspill til avgjørelser. Gjennom barns medvirkning anerkjennes barnet som subjekt og aktør, dette kan gjøres både ved å observere særlig småbarns handlinger og dermed dets interesser som for eksempel påvirker senere felles aktiviteter. Med de litt eldre barn foregår anerkjennelse og medvirkning også gjennom samtaler om trivsel, forventninger og ønsker. Barn skal i den sammenhengen oppleve å bli lyttet til, men ikke nødvendigvis til enhver tid få viljen sin. Samtidig må alle få mulighet til

å oppleve å kunne påvirke et fellesskap og få tro på å kunne stå opp for egne meninger. På denne måten gis det en innføring i demokratiske prinsipper som gjelder i samfunnet.

3.2: Foreldres medvirkning:

Samarbeidsutvalget, Foreldrerådet og Foreldreutvalget

Foreldrerådet er alle foreldrene og Foreldreutvalget (FAU) består av to foreldre fra hver avdeling. Samarbeidsutvalget (SU) er lovpålagt, og består av to foreldrerepresentanter (2 varaer), to personalrepresentanter, en politisk representant. Styrer og/eller virksomhetsleder har ikke stemmerett, men rett til å uttale seg. SU skal behandle saker som er vesentlige for barnehagens innhold og drift, bl.a. fastsette årsplan. Foreldrerepresentantene i SU kan betraktes som foreldrenes tillitsvalgte, og det oppfordres til at foreldre bruker disse til å ta opp saker som måtte være viktige eller interessante. Referater fra SU-møtene sendes alle foreldre på e-post. Utvalget har som regel to til tre møter i året. Foreldrerepresentantene er avhengige av andre foreldres innspill for å gjøre en god jobb med å representere alle foreldre.

Brukerundersøkelsen

I denne undersøkelsen bør foreldre og foresatte si sin mening om barnehagetilbudet, barnas trivsel og samarbeidet mellom hjem og barnehage. Undersøkelsen tar for seg temaer som ute- og innemiljø, barnets trivsel, informasjon, barnets utvikling, medvirkning, henting og levering, tilvenning og skolestart samt tilfredshet.

Resultatene fra Brukerundersøkelsen brukes av barnehagen som en hjelp til å vurdere og utvikle barnehagetilbudet. Vi skal ta VISMA systemet mer i bruk for å sikre god kommunikasjon, i tillegg skal vi lage en felles mal for månedsbrevet foreldrene får.

Foreldremøte

Hvert barnehageår har vi to foreldremøter, det vil si et møte om høsten og et om våren. Høstmøtet skal finne sted i september og vil innebære valg av FAU. Den samme kvelden har FAU et lite møte hvor de velger en leder/nesteleder og SU representanter/VARA. I etterkant av foreldremøtet om våren skal foreldrene

til skolestartere samles for å se litt på muligheten til å bidra i sommeravslutningen.

Tema på foreldremøte er varierende, men noen tema er likt hvert år. Hvert år formidler vi et nytt aktuelt tema for småbarnsforeldre. Videre er Tønsberg kommune en trafiksikker kommune dette innebærer at har vi rutiner for turer, bruk av kollektivtrafikk og trafiksikkerhet rundt barnehagen. Sist nevnte tema innebærer foreldresamarbeid og det vil derfor være tema på foreldremøte.

4.0: Vurdering

Vi gjør evalueringer ut fra «Barnets beste» dette tas frem når vi ser nærmere på vår pedagogiske hverdag, samlet sett utøver – undersøker – utvikler vi vår praksis i en kontinuerlig pågående prosess som en lærende organisasjon. Vi får våre viktigste vurderinger fra barna. Barnet formidler på ulike måter hvordan det trives i sin hverdag og ved å være lydhør for det enkelte barns innspill kan vi gi det mulighet til å påvirke sin hverdag. Videre får vi ytterlig informasjon om barnets utvikling ved bruk av «Alle med» skjemaet, som systematisk oppdateres to ganger årlig i forkant av foreldresamtalene. Skjemaet gir oss en oversikt over det enkeltes barns behov for støtte og utfordringer, noe vi implementerer inn i barnets pedagogiske hverdager.

Arenaer som vi bruker til evaluering er avdelingsmøte, pedagogmøter, kveldsmøter og planleggingsdager. Ut fra perspektiver knyttet til det enkelte barnet og barnegruppen ser vi på perioden som har vært, hvilke erfaringer vi har gjort oss, hvordan vår praksis relaterer seg til teorien og hvordan denne helheten kan videre utvikles praktisk.

5.0: Overganger

5.1: Hjem – barnehage

Å starte i barnehagen er et stort steg i barnets liv. Samtidig som det er en spennende og krevende periode for alle involverte. En god tilvenningsperiode er viktig for at barna skal få en trygg og god start i barnehagen. Hvor lang tilvenningsperiode barnet trenger er veldig individuelt, i samarbeid bestemmer vi lengden på tilvenningen. Som verdifull investering i barnets oppstart eller på et seinere tidspunkt tilbys også gratis COS-kurs på Familiehuset i Tønsberg, dette kurset setter søkelys på grunnleggende informasjon om trygghet, tilknytning og voksenrollen, se informasjon på kommunens hjemmeside.

Tilvenning

Det er store individuelle forskjeller på hvor raskt et barn venner seg til sine nye omgivelser, og der hvor enkelte barn finner seg raskt til rette vil andre barn bruke noe lengre tid. Vi avtaler første dagen også ser vi sammen på barnets individuelle behov. Vi anbefaler at barnet har kortere dager den første tiden. Vi anerkjenner relasjonen mellom søsken og dette skal kunne ivaretas på tvers av avdelinger. Vi ser at søsken har både glede og støtte av hverandre i oppstarten, overganger og hverdagen. Personalet og foreldre vil gjennom dialog komme frem til hva som passer best for hvert enkelt barn. I løpet av de første dagene vil vi ha en «OPPSTART samtale». Denne samtalen er starten på et godt samarbeid og baserer seg på dialog mellom foreldre og pedagogisk leder rundt barnet.

https://www.tonsberg.kommune.no/_f/p1/i6cdaab95-46cd-4720-af33a9e24b3d3cca/veileder-o-s-s-hjem-barnehage.pdf

5.2: Barnehage – skole Overgang fra barnehage til skolen

Tønsberg kommune har retningslinjer for overgangen mellom barnehage og skole, som skal følges av alle skoler, offentlige og private barnehager i kommunen.

Mål for kommunale retningslinjer og rutiner er å gjøre barna trygge i møte med skolen, gi felles faglige og sosiale ferdigheter som grunnlag for skolestart samt avklare ansvar og forventninger mellom barnehage, skole og foresatte. Utenom felles møteplasser for barnehage og skole personalet i forkant av overgangen, skal barna få anledning til å bli kjent med skolen og læreren/SFO leder. Med mål å i vare ta barnet på en best mulig måte innhenter pedagogene informasjon til skolen dette gjøres gjennom samtaler med barnet og deres foreldre.

5.3: Interne overganger

Overganger skjer også innad i barnehagen. De minste barna har to avdelinger som er skjermet og tilrettelagt for de aller minste. For å sikre en best mulig overgang krever det et grundig forarbeid i sammensetning av avdelinger, det vil si barnegruppene og personalet. Dette arbeidet tar utgangspunkt i barnets beste og forholder seg dermed til relasjonene barnet har til voksne og barn. Den helhetlige opptaksprosessen må være (tilnærmet) avsluttet, for at nevnte prosessen kan gjøres på best mulig måte. Vi ber derfor om forståelse for at

**TØNSBERG
KOMMUNE**

– der barn ler

informasjon angående overgangen kan komme seint (slik erfaringen tilsier), men barna har allerede vært på besøk og har blitt kjent med andre avdelinger ut fra våre rutiner.

Vi legger til rette for at barn får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe. I vår barnehagehverdag er barn – gjennom hele året – velkommen til å besøke andre avdelinger. Denne interessen vokser etter hvert som barna er trygge, disse besøkene bidrar blant annet til å bli kjent med andre barn og voksne. Som tilvenningstiltak besøker de minste barna avdelinger med større barn frem mot sommerferien, slik at de minste kan oppleve det som trygt å møte eldre barn og de eldste får trent på å ta hensyn og gi omsorg til minste barna. Denne prosessen ser vi som givende for alle parter, mens barna parallelt får anledning til å bli kjent med de voksne som jobber på de andre avdelingene. Videre har vi i begynnelsen av hvert barneår en uteaktivitetsdag hvor barna på de sammensatte avdelingene kan bli bedre kjent og ha fellesopplevelser, samtidig som de kan møte sine gamle venner.